

Opsamling på resultater fra det undersøgende tilsyn med fravær og fraværsopfølgning på erhvervsuddannelserne

8. december 2024
Sagsnr.: 24/05618-16
Center for Ungdomsuddannelser

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har gennemført et undersøgende tilsyn med fravær og fraværsopfølgning på erhvervsuddannelsernes grundforløb. Formålet med tilsynet har været at undersøge institutionernes regler og procedurer for fravær samt institutionernes arbejde med fraværsopfølgning i praksis.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

Det undersøgende tilsyn har bestået af fire dele: 1) undersøgelse af 30 institutioners regler for fravær i studie- og ordensregler på institutionernes hjemmesider, 2) analyse af fraværsdata 3) undersøgelse af otte institutioners interne procedurebeskrivelser for fraværsregistrering og opfølgning og 4) interviews med otte institutioners ledere, undervisere og vejledere om arbejdet med fravær og fraværsopfølgning i praksis.

Nedenfor følger en opsamling af centrale pointer fra tilsynets resultater.

Forskelle på fraværsregler i studie- og ordensregler

Alle 30 institutioner beskriver deres regler for fravær i studie- og ordensregler, men der er forskel på fraværsreglerne. Det er fx forskelligt om institutionerne har beskrevet deres procedurer for fraværsopfølgning, herunder om eleverne oplyses specifikke fraværssatser for indkaldelse til fraværssamtaler og skriftlige advarsler.

Lidt over halvdelen af institutionerne specificerer 'lovligt fravær', mens det varierer hvilke fraværssårsager som defineres som lovligt fravær, fx om sygdom anses som lovligt fravær. Flere institutioner skriver, at alt fravær registreres ens uanset årsag, mens andre skelner mellem lovlige og ulovlige fraværssårsager, når elevers fravær vurderes.

Systematiske procedurer er et centralt element i fastholdelsesarbejdet

Alle otte institutioner har etableret og udarbejdet skriftlige procedurebeskrivelser for systematisk fraværsregistrering og opfølgning. Der er forskel i omfang og indhold i institutionernes procedurebeskrivelser, men generelt fortæller institutionerne, at de løbende har fokus på at deres

skriftlige procedurebeskrivelser bl.a. skal understøtte at regler overholdes og at elever med bekymrende fraværs mønstre hurtigt identificeres.

Institutionerne oplever, at højt fravær er en væsentlig årsag til frafald og betragter derfor deres systematiske procedurer for hurtig fraværsopfølgning som vigtige redskaber til at forebygge frafald.

Kombinationen af en tidlig indsats og et godt relationsarbejde

Institutionerne oplever, at det mest virksomme redskab til at mindske fravær og frafald er en kombination mellem en hurtig og målrettet indsats for fraværsopfølgning og et godt relationsarbejde. Det relationsarbejde som underviserne/kontaktlærerne dagligt udfører med eleverne er helt essentielt, da gode relationer gør det nemmere for eleven at møde og føle sig tryk nok til at fortælle om årsagen til sit fravær. Selvom institutionernes relationsarbejde oftest ikke fremgår tydeligt i deres skriftlige procedurebeskrivelser, betragtes det som helt centralt i fastholdelsesarbejdet.

Fokus på den enkelte elevs individuelle situation og årsag til fravær

Institutionerne giver udtryk for, at deres skriftlige procedurebeskrivelser skal rumme en vis fleksibilitet, så medarbejderne har mulighed for at tilpasse fastholdelsesindsatsen til den enkelte elev, da forskellige årsager til fravær fordrer forskellige håndteringer. Institutionerne oplever derfor, at afholdelse af formelle og uformelle fraværssamtaler er et vigtigt redskab i fraværsopfølgningen, hvor det er kontaktlæreren eller studievejlederens opgave at foretage en individuel vurdering af den enkelte elevs situation og årsag til fravær, og på den baggrund vurdere, hvordan indsatsen med at nedbringe elevens fravær bedst tilrettelægges for eleven.

Vigtigt med vidensdeling mellem lærere og støttefunktioner om fravær

Institutionerne oplever, at det er et vigtigt at relevant information om elevens fravær og årsager hertil løbende videregives mellem relevante medarbejdere på institutionen. Ud over medarbejdernes løbende uformelle snakke om eleverne, afholdes også formaliserede klasse møder, hvor kontaktlærere, undervisere og andre relevante funktioner (fx mentorer og studievejledere) mødes og bl.a. drøfter elevernes fraværsmønstre samt den videre opfølgning og eventuelle støtteindsats.

Forskellige muligheder for støtte til elever med bekymrende fravær

Det er forskelligt, om institutionerne tilbyder deres elever med bekymrende fravær støtteordninger tilknyttet institutionen som mentorer, psykologer og coaches eller om eleverne henvises til kommunale tilbud (med undtagelse af behov for specialpædagogisk støtte (SPS)). Institutionerne giver generelt udtryk for, at samarbejdet med kommunerne om frafaldstruede elever fungerer godt, men det varierer en del, hvor tæt og systematisk samarbejdet er, og hvor mange støtteordninger, som de forskellige kommuner tilbyder.

Øget fokus på systematisk brug af fravær data

Flere af institutionerne fortæller, at de har et øget fokus på, hvordan de systematisk kan anvende fravær data i kvalitetsarbejdet og som et redskab til opfølgning på elever med højt fravær. For eksempel tager flere

institutioner udgangspunkt i fraværsrapporter i drøftelsen af fravær til klassemøder, enkelte institutioner er i gang med at udvikle databaserede 'frafaldsalarmer', mens andre anvender PowerBI til at visualisere fraværsdata til løbende at følge udviklingen for fravær på institutionen, på de enkelte uddannelser og hold.

Udfordringer i forhold til institutionernes fraværsarbejde

Flere institutioner oplever, at fraværsopfølgning er ressourcetungt. Der bruges mange ressourcer på at udvikle databaserede værktøjer til at kunne identificere de rette elever, og at det kan være svært at målrette indsatsen til de elever, som faktisk er frafaldstruede.

Institutionerne ser en stigende sårbarhed blandt eleverne, som ofte har behov for ekstra støtte. Institutionerne oplever, at det skaber et øget pres på institutionerne, særligt på kontaktlærerne som varetager et stort ansvar for opfølgningen på elever med bekymrende fravær.

Institutionerne oplever, at det kan være en svær balance mellem at skulle håndhæve en streng fraværspolitik og samtidig fastholde eleverne, da nogle elever kun kan gennemføre med en vis fleksibilitet, idet elevens livsomstændigheder spiller ind på mødestabiliteten. I forlængelse heraf, peger flere institutioner på, en manglende mulighed for at tilbyde deltidsuddannelser, der muligvis kunne give den nødvendige fleksibilitet.

Opsamling på eksempler til virksomme tiltag i fraværsarbejdet

- *Tidlig indsats:* Procedurer som sikrer tidlig opfølgning på fravær i grundforløbets første uger, fx opkald, sms'er eller samtaler
- *Individuel vurdering:* Flexibilitet til at tilpasse indsatsen til eleven på baggrund af en individuel vurdering af elevens årsag til fravær og behov
- *Fraværssamtaler:* Afholdelse af samtaler, hvor årsager til fravær identificeres og en handlingsplan laves med eleven
- *Et stærkt relationsarbejde:* Fokus på at gode relationer mellem elev og kontaktlærer/undervisere er vigtigt for at mindske fravær
- *Tilbud om støtteordninger:* Tilbud om forløb med mentor, coaches mv, enten internt eller kommunale tilbud
- *Etablering af sociale og faglige aktiviteter:* Tilbyde forskellige sociale og faglige aktiviteter på grundforløbet (fx studieture, virksomhedsbesøg mv.) så eleverne hurtigt får dannet tilknytningsforhold til skolen og de andre elever
- *Klassemøder og samarbejde:* Afholdelse af systematiske møder mellem undervisere og støttefunktioner for at drøfte elevernes fravær og lave handleplaner
- *Brug af fraværdata:* Systematisk anvendelse af fraværdata og udvikling af databaserede værktøjer som frafaldsalarmer til at identificere elever med bekymrende fravær
- *Ændring i kommunikation om fravær til elever:* Fjerne information om fraværsniveauer for udsendelse af fraværsbreve i studie- og ordensregler og ændring af fokus på fravær til en forventning om mødepligt og mødestabilitet på uddannelsen, som tilsvarende forventes og kræves på arbejdsmarkedet